

Quickscan flora en fauna

Liempdeseweg

Best

Datum:	31 augustus 2015
Project:	1928
Opdrachtgever:	Van Dun Advies B.V.
Auteur:	Bureau van Nierop Bisschop Rythoviusdreef 6A 5561 TD Riethoven

Colofon

Projectnummer: 1928
Auteur: ing. L.J.M. Pruijsten
Veldmedewerker: ing. L.J.M. Pruijsten

Copyright: Van Dun Advies B.V. / Bureau van Nierop

Redactie en eindcontrole: ir. L.J.A.M. van Nierop

Autorisatie: ir. L.J.A.M. van Nierop

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming Van Dun Advies B.V. en/of Bureau van Nierop.

Ingenieursbureau van Nierop
Bosbouw en Ecologie

Bisschop Rythoviusdreef 6a
5561 TD Riethoven
Tel.: (0497) 53 54 00
Fax.: (0497) 53 51 00
Email: info@bureauvannierop.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel onderzoek	3
1.3 Opbouw rapport	3
Hoofdstuk 2. Wettelijk kader	4
2.1 Gebiedsbescherming	4
2.1.1 Natuurbeschermingswet	4
2.1.2 EHS	4
2.1.3 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998	4
2.2 Soortenbescherming	5
2.2.1 Flora- en Faunawet	5
2.2.2 Uitvoering Flora- en Faunawet	5
Hoofdstuk 3. Onderzoekslocatie	6
3.1 Beschrijving onderzoekslocatie	6
3.2 Beschrijving geplande maatregelen	6
3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	7
Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode	8
4.1 Literatuurstudie en deskresearch	8
4.2 Veldbezoek	8
Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek	8
5.1 Flora	8
5.2 Vogels	8
5.3 Grondgebonden zoogdieren	9
5.4 Vleermuizen	9
5.5 Amfibieën en reptielen	9
5.6 Vlinders en libellen	9
5.7 Overige beschermde soorten	10
Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling	11
Hoofdstuk 7. Conclusie en aanbeveling	11
 Bijlage 1 Natuurbeschermingswet 1998	12
Bijlage 2 Ecologische Hoofdstructuur	13
Bijlage 3 Soortenbescherming	14
Bijlage 4 Jaarrond beschermde vogels	18
Bijlage 5 Gegevens NDFF	19
Bijlage 6 Foto's onderzoekslocatie	21

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op perceel Best A 1021 aan de Liempdeseweg te Best is men voornemens maximaal twee woningen met bijgebouwen te realiseren. Hiervoor dient een bestemmingplanprocedure doorlopen te worden. Deze quickscan flora- en fauna is een van de onderdelen hiervan.

1.2 Doel onderzoek

In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en ruimtelijke plannen zoals bijvoorbeeld, bestemmingsplannen, is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en elementen. Er dient een potentie-inschatting gemaakt te worden van welke soorten in een gebied kunnen voorkomen, in combinatie met een toetsing aan de Flora- en Faunawet. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of in te schatten, of er binnen het plangebied planten- en/of diersoorten aanwezig zijn, die volgens de huidige wetgeving een beschermde status hebben. Ook dient er vastgesteld te worden of het plangebied in potentie geschikt is voor bepaalde soorten. Indien een planlocatie zich nabij een beschermd gebied bevindt, zoals nabij de EHS of een Natura 2000 gebied, dient tevens te worden vastgesteld of de voorgenomen activiteiten een negatief effect kunnen hebben op het beschermde gebied. Ook dient te worden bepaald of de geplande ingreep een mogelijke afbreuk doet op de werking van de EHS of de waarde van het gebied.

1.3 Opbouw rapport

- In hoofdstuk 1 wordt een korte inleiding gegeven op de aanleiding van deze quickscan en het doel hiervan;
- Hoofdstuk 2 omschrijft het wettelijke kader, hier wordt een korte toelichting gegeven op de natuurwetgeving, waarin soortenbescherming en gebiedsbescherming aan bod komen;
- In hoofdstuk 3 wordt de onderzoekslocatie beschreven. Hierbij wordt de huidige en de geplande situatie behandeld en de ligging ten opzichte van beschermde gebieden;
- Hoofdstuk 4 geeft een toelichting op de gebruikte onderzoeksmethode die is uitgesplitst in een literatuurstudie en een veldbezoek.
- In hoofdstuk 5 worden de resultaten uit de inventarisatie weergegeven;
- Hoofdstuk 6 behandelt de effecten van de ingreep en de soorten die er (mogelijk) voor komen.
- In hoofdstuk 7 wordt op basis van de effectenbeoordeling uit hoofdstuk 6 een advies opgesteld.

Hoofdstuk 2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijk ingrepen beschreven.

In Nederland vindt de bescherming van natuur plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen van bijzondere en waardevolle gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet is per 1 oktober 2005 van kracht. Hieronder worden kort de doelstellingen van deze wet weergegeven. Ook wordt de Ecologische Hoofdstructuur beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden. In deze wet zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. De gebieden die hieronder vallen vormen samen het Natura 2000 netwerk. Dit wereldwijd Europees netwerk bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn** (voor 181 kwetsbare vogelsoorten en voor trekvogels in voornamelijk waterrijke gebieden);
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn** (voor 200 habitattypes en voor ongeveer 700 soorten planten en dieren).

2.1.2 EHS

De Ecologische Hoofdstructuur of EHS is een netwerk van zowel grote als kleine gebieden waar de natuur (flora en fauna) voorrang heeft. De EHS is bedoeld om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde natuurgebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Grote delen van de EHS vallen samen met Natura 2000 gebieden. In Nederland valt de Habitatrichtlijn geheel en de vogelrichtlijn gedeeltelijk samen met de EHS.

De EHS is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst.

2.1.3 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

EHS

In of in de nabijheid van een EHS gebied geldt het 'Nee, tenzij' principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als de ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Natura 2000

Voor een natura 2000 gebied geldt ook dat ontwikkelingen niet zijn toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied aantasten. Plannen die van invloed kunnen zijn op een aanwezen gebied moeten vooraf worden getoetst. Het toetsingskader bestaat uit drie stappen.

- Bij het nemen van beslissingen over plannen moet rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelen uit de Natuurbeschermingswet;
- Als er te beschermen waarden in het geding kunnen komen, moet er een passende beoordeling worden gemaakt;
- Als substantiële schade aan beschermde habitatten te verwachten is, kan slechts bij dwingende reden van openbaar belang én aantoonbare afwezigheid van een alternatief plan tot uitvoering worden overgegaan. In dat geval is compensatie verplicht.

Voor een uitgebreide beschrijving van de gebiedsbescherming wordt verwezen naar bijlage 1 en 2.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en Faunawet geregeld. De doelstellingen en van deze wetgeving zijn hieronder beknopt weergegeven.

2.2.1 Flora- en Faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en Faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

2.2.2 Uitvoering Flora- en Faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is de soortenbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de direct omgeving hiervan. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden.

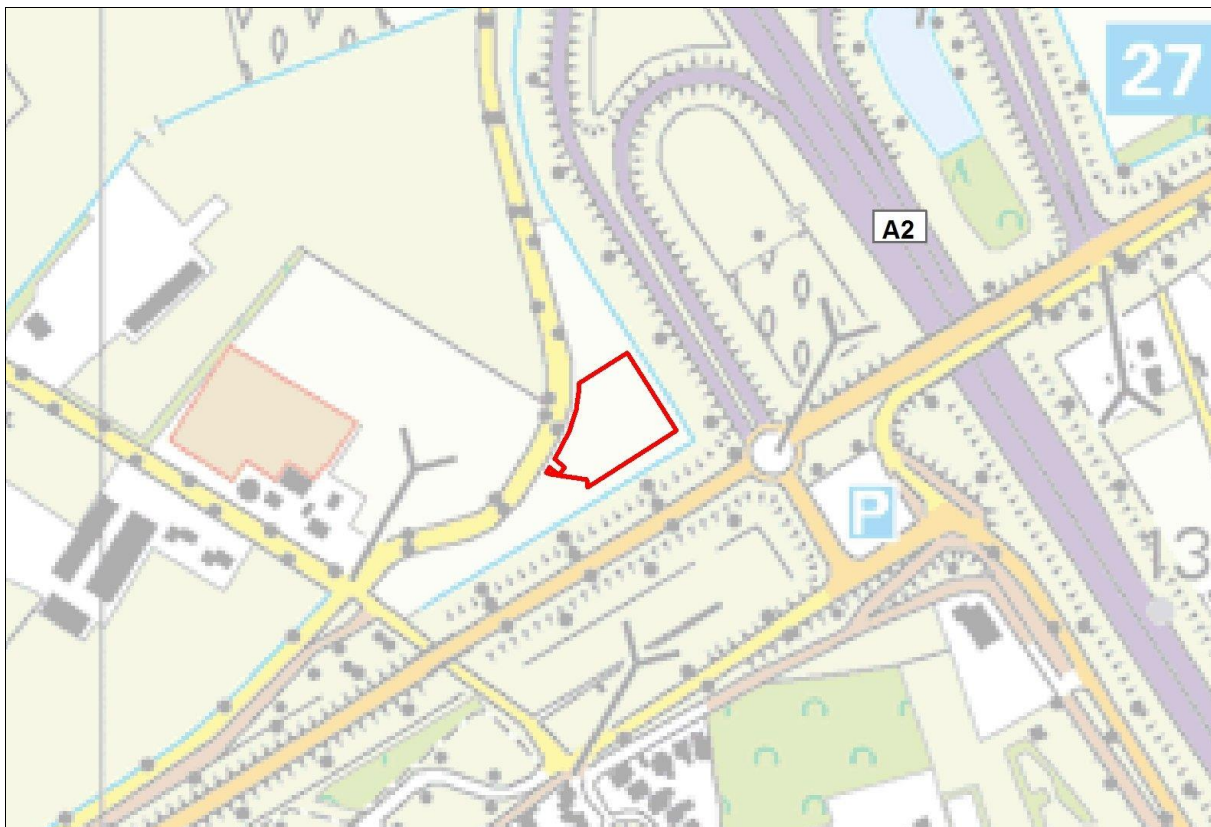
Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen (beschermde Rode lijst soorten en Habitatrichtlijn IV-soorten) is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en Faunawet van toepassing. Ontheffing is alleen mogelijk op basis van een passende beoordeling in het kader van de Flora- en Faunawet. De resultaten van een quickscan kunnen een passende beoordeling zijn. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en mitigatie- of compensatieplan noodzakelijk is om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en Faunawet wordt verwezen naar bijlage 3.

Hoofdstuk 3. Onderzoekslocatie

3.1 Beschrijving onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Liempdeseweg te Best. De locatie bestaat uit een perceel van ongeveer 0,35 hectare, welke op dit moment in gebruik is als een productie grasland. Aan de oostzijde grenst het perceel aan de oprit 27 van de A2 en aan de zuidzijde aan de N619, de westzijde is gelegen tegen de Liempdeseweg. Aan de andere zijde van de Liempdeseweg wordt op dit moment nieuwbouw gerealiseerd. Een deel hiervan bestaat op dit moment uit braakliggend terrein met pioniervegetatie.

Afbeelding 1. Ligging onderzoekslocatie

3.2 Beschrijving geplande maatregelen

De geplande maatregelen bestaan uit de realisatie van maximaal twee woningen met bijgebouwen. Voor de realisatie hiervan hoeven geen gebouwen te worden gesloopt, ook worden er geen groenelementen zoals bomen, singels of struweel verwijderd.

3.3 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

De onderzoekslocatie zelf heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000, Ramsar-conventie, Vogel- of Habitatrichtlijn en Beschermd Natuurmonument). Er zijn ook geen gebieden in de directe omgeving met een beschermde status die kunnen worden beïnvloed door de geplande ontwikkelingen.

Ook valt het gebied niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Een aantal bosgebieden in de directe omgeving vallen wel binnen de begrenzing van de EHS, zie afbeelding 2.

Gezien de afstand en de zeer lokale invloed van de maatregelen kan worden gesteld dat de voorgenomen ontwikkelingen geen invloed hebben op het functioneren van de EHS, omdat de wezenlijke kenmerken niet worden aangetast of veranderen.

Afbeelding 2. Ligging ten opzichte van Natura 2000 en EHS

Hoofdstuk 4. Onderzoeksmethode

4.1 Literatuurstudie en deskresearch

Tijdens de literatuurstudie is gebruik gemaakt van gegevens uit verschillende bronnen. De belangrijkste zijn; verspreidingsatlassen en gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In bijlage 5 is een lijst opgenomen van beschermde soorten die in de laatste vijf jaar binnen een straal van 5 kilometer van de onderzoekslocatie zijn waargenomen.

4.2 Veldbezoek

Op 20 augustus 2015 is bij 20 °C en helder weer is een eenmalig veldbezoek afgelegd door Bureau van Nierop aan de onderzoekslocatie.

Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, hollen, uitwerpselen, haren etc.).

Daarnaast is er gekeken of binnen de onderzoekslocatie of directe omgeving potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn van beschermde soorten. Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan hollen, scheuren en spleten in bomen, horsten en nesten in bomen en hollen of burchten in de grond.

Hoofdstuk 5. Resultaten onderzoek

5.1 Flora

De onderzoekslocatie bestaat uit een productiegrasland, waar tijdens het veldbezoek onlangs mest was geïnjecteerd. De vegetatie kan als zeer arm worden beschouwd en bestaat uit een dichte grasmat van voornamelijk Engels raaigras. In de bermen van de Liempdeseweg wat meer typische bermplanten zoals; fluitenkruid, wilde cichorei, klaproos en berenklauw. Het bouwterrein aan de andere zijde van de Liempdeseweg bestaat uit pionier soorten als; teunisbloem, klaproos, jacobskruiskruid en knopkruid.

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vaatplanten binnen het plangebied. Wel komt er binnen een straal van 1 kilometer van de locatie een aantal soorten van tabel II van de Flora- en Faunawet voor, deze zijn opgenomen in bijlage 5. Voor de meeste van deze soorten is geen geschikt biotoop aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen.

5.2 Vogels

Alle Europese wilde vogels worden door de wet uitdrukkelijk als beschermde diersoort aangewezen. Daarnaast geldt voor broedende vogels dat hun broedplaatsen en de functionele omgeving van broedplaatsen zijn beschermd. Voor een aantal soorten zijn de nesten en hun functionele omgeving zelfs jaarrond beschermd, zie bijlage 4.

Er zijn tijdens de literatuurstudie geen aanwijzingen gevonden over de aanwezigheid van kwetsbare, bedreigde of zeldzame vogelsoorten of vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnende onderzoekslocatie. Binnen een straal van 5 kilometer komen wel een aantal soorten voor met jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Binnen de onderzoekslocatie zijn ook geen elementen aanwezig die gebruikt kunnen worden door vogels om nesten in te maken. Vanwege de ligging en de zeer beperkte oppervlakte van de onderzoekslocatie is het ook uit te sluiten dat het weiland van belang is voor weidevogels.

Tijdens het veldbezoek zijn binnen de onderzoekslocatie geen vogels waargenomen. Wel zijn de volgende soorten waargenomen in de directe omgeving; koolmees, kauw, spreeuw en roodborsttapuit. Er zijn drie roodborsttapuiten waargenomen, die allemaal foerageerden tussen de begroeiingen van het braakliggende bouwterrein.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde of kwetsbare grondgebonden zoogdieren in het plangebied. Binnen een straal van 5 kilometer zijn waarnemingen bekend van de das en waterspitsmuis, beide tabel III soorten en strikt beschermd. Binnen de onderzoekslocatie en directe omgeving is geen geschikt leefgebied aanwezig voor dassen. De waterspitsmuis kan voorkomen op de oevers van de sloot die tussen de wegen en het plangebied ligt maar dit is niet aannemelijk. Daarnaast worden deze oevers ook niet aangetast door de geplande ontwikkelingen.

Ook komen er in de directe omgeving enkele tabel II soorten voor, zie ook bijlage 5. Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden van de aanwezigheid van (beschermde) grondgebonden zoogdieren.

5.4 Vleermuizen

Er zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen in het plangebied. Alle vleermuizen zijn in Nederland strikt beschermd en opgenomen in tabel III van de Flora- en Faunawet. Binnen een straal van 5 kilometer zijn waarnemingen bekend van; gewone- en ruige dwergvleermuis, gewone- of grijze grootoorvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Binnen de onderzoekslocatie zelf zijn geen (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig, omdat er geen bomen met holten, gebouwen of andere elementen aanwezig zijn die kunnen worden gebruikt. De locatie zelf is ook niet bij uitstek geschikt als foerageergebied, omdat het een open terrein is zonder structuren. De directe omgeving is geschikt als foerageergebied, met name voor soorten zoals; gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger.

5.5 Amfibieën en reptielen

Binnen een straal van 5 kilometer zijn waarnemingen bekend van; poelkikker, rugstreeppad en heikikker, alle tabel III soorten. De onderzoekslocatie zelf is niet geschikt als leefgebied voor deze soorten omdat het daarvoor te intensief wordt gebruikt. De sloten rondom de locatie kunnen dienen als biotoop voor de poelkikker. Het braakliggende bouwterrein zou kunnen dienen als leefgebied van de rugstreeppad, een soort van dynamische milieus. Dit is echter niet aannemelijk. Voor de heikikker is geen geschikt leefgebied aanwezig. In de sloten rondom het terrein kunnen soorten voorkomen als; groene kikker (complex) en bruine kikker, kleine watersalamander en alpenwatersalamander. Er gaat echter geen leefgebied van amfibieën verloren.

5.6 Vlinders en libellen

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vlinders en libellen binnen de onderzoekslocatie.

In de directe omgeving is een waarneming bekend van het heideblauwtje en rouwmantel. Deze vlinders zijn strikt beschermd volgens de Flora- en Faunawet (tabel III). Het heideblauwtje komt voor op natte en droge heidevelden. Struikheide, dopheide en vlinderbloemige zijn waardplanten voor deze soort. Binnen de onderzoekslocatie is geen geschikt leefgebied aanwezig. De rouwmantel is een soort van gevarieerde open bossen met voornamelijk wilgen op vochtige zonnige plaatsen. Waardplanten zijn o.a.; bos-, grauwe-, en geoorde wilg. En in mindere mate ook berk en ratelpopulier. Binnen de onderzoekslocatie is geen geschikt leefgebied aanwezig voor vlinder of libellen. De sloten in de directe omgeving kunnen dienen als voortplantings- en foerageergebied van diverse libellen. Ook vlinders kunnen in de oevervegetaties geschikt leefgebied vinden. De geplande maatregelen hebben geen invloed op het voorkomen van deze soorten in de omgeving.

5.7 Overige beschermde soorten

In de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van kleine modderkruiper en bittervoorn. De kleine modderkruiper kan voorkomen in de sloten tussen de locatie en de wegen. Deze worden echter niet beïnvloed door de geplande maatregelen. Voor de bittervoorn is het water ongeschikt.

Hoofdstuk 6. Effectenbeoordeling

De onderzoekslocatie heeft een beperkte oppervlakte en bestaat volledig uit een intensief gebruikt productiegrasland. De vegetatie is soortenarm en bestaat vrijwel geheel uit grassen zoals Engels raaigras. Binnen de onderzoekslocatie is geen leefgebied aanwezig voor beschermde soorten, ook zijn er geen verblijfplaatsen of nesten aanwezig. De geplande maatregelen zijn zeer lokaal en hebben alleen invloed op de onderzoekslocatie. Er verdwijnt geen leefgebied of verblijfplaatsen van al dan niet beschermde soorten.

Hoofdstuk 7. Conclusie en aanbeveling

De geplande maatregelen kunnen worden uitgevoerd zonder een overtreding van verbodsbepalingen uit Flora- en Faunawet, omdat er geen beschermde soorten, verblijfplaatsen of leefgebied wordt vernietigd. Wel moet er te allen tijde rekening gehouden worden met de zorgplicht, artikel 2 Flora- en Faunawet.

Bijlage 1 Natuurbeschermingswet 1998

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en Faunawet.

De natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden)
- Beschermde Natuurmonumenten
- Wetlands

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies vergunningen maar soms doet het Ministerie dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- Verbetering van de werking in de praktijk
- Verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn

Beschermde natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsmonumenten vervallen: beide zijn nu beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als Natuurmonument. De natuurwaarden waarvoor het natuurmonument was aangewezen worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 2 Ecologische Hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123 duizend hectare. Ongeveer 45 procent van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Bijlage 3 Soortenbescherming

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en Faunawet zijn EU - richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES - verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en Faunawet zijn als beschermde soorten aangewezen:

- Een aantal inheemse plantsoorten;
- Alle van nature in Nederland voorkomende zoogdieren (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismus);
- Alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- Alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- Alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van de soorten in de Visserijwet 1963);
- Een aantal overige dier- en plantensoorten;

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepaling

De Flora- en Faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermd of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving

De Flora- en Faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:

- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns;
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Economische zaken een ontheffing verlenen.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het ministerie van Economische zaken verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en Faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Ruimtelijke ingrepen: ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden;
- Onderwijs en onderzoek, repopulatie en herintroductie: in het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van repopulatie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden;
- Overigen: deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk. Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en Faunawet. De voorwaarden die zijn verbonden aan deze vrijstelling hangt af de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. De volgende beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 - algemene soorten - lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 - overige soorten - middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 - genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AmvB - zwaarste beschermingsregime.

Vogels zijn niet opgenomen in de tabellen, alle vogelsoorten zijn in Nederland beschermd (behalve exoten). De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (categorie 1 t/m 4 vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overig vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5 vogelsoorten).

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Ruimtelijke ingrepen

Als bij werkzaamheden in de openbare ruimte een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten is een ontheffing of vrijstelling nodig van artikel 75 van de Flora- en Faunawet. De minister van Economische zaken kan deze ontheffing verlenen. In de soortendatabase is te zien of een soort beschermd is

Uitgebreide toets

De uitgebreide toets geldt voor soorten die in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, voor beschermde vogelsoorten en voor soorten die staan vermeld in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (tabel 3 van het overzicht van soorten). Bij de uitgebreide toets wordt bekeken of:

- er een alternatief is voor de geplande activiteit;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang;
- de activiteiten de soort in zijn voortbestaan bedreigt.

In of bij de wet genoemde belangen zijn:

- Onderzoek en onderwijs;
- Re-populatie en herintroductie;
- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van openbaar belang;
- Het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
- Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
- Bestendig gebruik;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Lichte toets

De lichte toets geldt voor de beschermde soorten die staan vermeld in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (tabel 1 en 2 van het overzicht van soorten). Bij de lichte toets wordt nagegaan of de activiteit niet leidt tot aantasting van de instandhouding van de soort.

Vrijstelling

Sommige activiteiten kunnen zonder ontheffing worden uitgevoerd. Dit mag zelfs als er schadelijke effecten optreden voor beschermde dier- en plantensoorten. Voor de volgende activiteiten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de Flora- en Faunawet:

- Regulier beheer en onderhoud (bijvoorbeeld beheer van infrastructuur, natuurbeheer, landbouw, bosbouw);
- Regulier gebruik (bijvoorbeeld defensie, recreatie);
- Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (bijvoorbeeld woningbouw, aanleg van infrastructuur, natuurontwikkeling).

Deze vrijstelling geldt zonder verdere voorwaarden voor activiteiten die een bedreiging zijn voor de soorten uit tabel 1 uit Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten.

Activiteiten die schade kunnen berokkenen aan beschermde soorten uit tabel 2 en 3 uit deze bijlage, moeten worden uitgevoerd op basis van een gedragscode. In zo'n gedragscode staat hoe door zorgvuldig handelen, schade aan planten- en diersoorten zo veel mogelijk kan worden voorkomen. De minister van Economische zaken moet de gedragscode hebben goedgekeurd.

Let op: de vrijstelling geldt alleen als er daadwerkelijk en aantoonbaar wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Onder de activiteiten die voor vrijstelling in aanmerking komen vallen niet:

- beheer van dieren;
- bestrijding van schade door dieren.

Voor beheer van dieren en schadebestrijding kent de Flora- en Faunawet aparte vrijstellingen en ontheffingsmogelijkheden. Deze zijn vastgelegd in de artikelen 65 tot en met 74 van deze wet, in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren en in de Regeling beheer en schadebestrijding dieren. De provincies voeren dit deel van de Flora- en Faunawet uit en kunnen hierover meer informatie geven.

Bijlage 4 Jaarrond beschermde vogels

Door het ministerie van LNV (nu: Economische Zaken) is een lijst opgesteld waarin van een aantal in Nederland kwetsbare vogelsoorten de nesten het hele jaar zijn beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. De nesten in categorie 1 t/m 4 het hele jaar door beschermd. Voor categorie 5 geldt dat de nesten alleen tijdens de broedperiode zijn beschermd. Hierbij geldt echter dat bij zwaarwegende ecologische omstandigheden ook nesten van categorie 5 soorten jaarrond beschermd kunnen zijn. Hieronder zijn de soorten uit categorie 1 t/m 4 weergegeven.

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespendif (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Bijlage 5 Gegevens NDFF

© NDFF - quickscanhulp.nl 31-08-2015

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Bijlage 6 Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Plangebied in westelijke richting

Foto 2. Plangebied in Noordelijke richting

Foto 3. Plangebied Oostelijke richting